

men aldrig riktigt ställde: Hur normaliseras och utmanas konstruktioner av ekonomi i människors förståelse av jämställdhet, kön, kärlek och sexualitet?

I Karin Lindelöfs avhandling fanns en rad sådana ansatser till denna nya typ av frågor. Jag noterade dem avslutningsvis i min recension. Dessa ansatser gav mig aha-upplevelser. Jag kan bara hoppas att Lindelöf och andra fortsätter att arbeta med dessa och andra frågor relaterade till konstruktioner av ekonomi och klass. Det finns mycket som behöver utmanas, prövas och utvecklas, men också återerövas.

Lena Martinsson, Göteborg

Friluftsmuseer

Vad ska en recension i RIG innehålla? Åtminstone jag läser RIG för att få en bedömning av innehåll och kvalitet på nyutkommen litteratur. Om fler gör så undrar jag över nyttan med recensionen i RIG 2008/1 av min bok *Friluftsmuseerna. En skandinavisk idé erövrar världen* (2007).

Det enda som framgår är att recensenten djupt ogillar friluftsmuseer, som han uppfattar som antimodernistiska och teatraliska. Dessutom anser han att jag är partisk. Att han arbetar vid Kulturen verkar snarast ha förstärkt hans negativa inställning.

Man kan undra om det hade varit möjligt att skriva så om boken hade handlat om inomhusmuseer eller litteratur. Kanske hade författarens engagemang rentav setts som något positivt.

Det är ett problem att det finns så många fördomar mot friluftsmuseer, tydligen så stora att inte ens en bok om dem blir tagen på allvar. Uppenbarligen har det retat recensenten att jag inte tagit kritiskt avstånd från mina historiska exempel. På annat sätt går det inte att förklara hans påstående att "författaren menar att friluftsmuseernas främsta uppgift fortfarande är att fungera som medicin mot modernitetens faror och förslappning".

Han måste ha hoppat över beskrivningen av hur dagens friluftsmuseer arbetar med dagsaktuella frågor, och hur alltfler har som en av sina främsta ambitioner att visa 1900- och 2000-talen.

I stället för att klaga över att "allt låter positivt" kunde han ha diskuterat min metod att låta var och en tala för sig själv, oavsett vad vi tycker i dag, mitt försök att

förstå genom att inta en tillåtande attityd i stället för den i akademiska arbeten vanligtvis dömande.

Vari består sedan mitt "subjektiva tyckande"? När han triumferande avslutar med att förutspå friluftsmuseer "som överges och sakta men säkert sjunker ned i myllan", förbiser han att ett minst lika mörkt framtidsperspektiv finns i boken (s. 367). Skillnaden är att jag menar att inomhusmuseer och andra kulturinstitutioner är minst lika hotade, och att jag går vidare och diskuterar hur man i stället kan få en positiv utveckling.

Man hade därför kunnat förvänta sig är att recensenten hade fäst läsarnas uppmärksamhet på den museihandbok på 150 sidor som följer, inte minst därför att så mycket av innehållet är tillämpligt också på inomhusmuseer.

Om boken är subjektiv är recensionen det i ännu högre grad. Recensenten verkar ha blundat för allt som strider mot hans förutfattade mening. På annat sätt går det inte att förklara att han fortfarande tror att dagens friluftsmuseer har samma målsättning som för hundra år sedan, eller att han trots min omfattande analys av möjligheterna till undervisning genom underhållning utgår från att begreppen står i motsatsförhållande till varandra.

Det är tragiskt att friluftsmuseer ständigt ses över axeln. De behöver inte vara mer nationalistiska eller traditionalistiska än vilket inomhusmuseum eller vilken bok som helst. Alla tre är till för att bevara och förmedla kunskap, alla tre kan användas på många sätt, för vitt skilda budskap och för olika målgrupper.

Det finns bra och dåliga friluftsmuseer, bra och dåliga inomhusmuseer, bra och dåliga böcker. Som medel för lärande och undervisning kompletterar de varandra. Att friluftsmuseerna kan förmedla kunskap i full skala och för alla sinnen ger möjligheter de andra inte har.

Borde inte RIG:s läsare åtminstone ha fått reda på vad boken innehåller?

Borde inte recensionen bedöma om min historik är trovärdig, vad min kartläggning av kulturinflytande mellan olika länder och samhällssystem kan innebära, i vad mån min nya tolkning av Artur Hazelius och hans samtidas intentioner är tillräckligt övertygande, i vad mån mina framtidsperspektiv är intressanta?

Av en bokanmälan i RIG borde väl krävas något mer än att recensenten ger uttryck för sina personliga fördomar mot bokens ämnesområde?

Sten Rentzhog, Ås